

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 1 cor. 70 bani, $\frac{1}{4}$ an 5 cor., $\frac{1}{2}$ an 10 cor., 1 an 20 cor.
Pentru ducerea la casă cu 30 bani pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 2 cor. 40 bani, $\frac{1}{4}$ an 7 cor., $\frac{1}{2}$ an 14 cor., 1 an 28 cor.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 franci, $\frac{1}{2}$ an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plătindu-se înainte.

INSERTIUNILE

Un gir garmond prima-dată 14 bani, a doua-oară 12 bani
a treia-oară 10 bani.

Redacția și administrația: Strada Poplăoși Nr. 15.

Se prenumără la poște și librării.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscripte nu se înapoiază.

Numeri singuratici à 10 bani se vând în Sibiu: la librăria „Topografeia”, societate pe acțiuni și la librăria L. Michaelis, strada Căminăriei, 27. — În Alba-Iulia: la librăria Weisz Bernat și la loterie

TRIBUNA

Noi și viitorul.

Intreagă țeara stă în fața agitațiilor electorale. Partidele încep a-și desfășura steagul de luptă de cu bună vreme, întocmai ca în trecut, pregătite fiind la ori ce eventualități. Numai centrul apare liniștit. Guvernul predică alegeri libere, fără bani, fără rachiu, fără presiune, fără agitațiune oficială. Căruia va nimici, va scoate din parlament pe cei eșii din urnă cu ajutorul rachiuului, a banilor, a presiunii, — așa spun organele de publicitate, cari trec de ehou vederilor premierului Széll.

Ce admirabile alegeri! Unde se întâmplă în Europa așa ideale alegeri, cum vor fi viitoarele alegeri ungurești? Fiecare deputat va fi expresia voinței naționale!

Poporul suveran va decide coloritul viitorului parlament maghiar. Liberali și kossuthiști, clericali și agrari, atâția vor intra în casa țării, câți vor fi designați de voința suveranului popor!

Mă rog, să ne oprim puțin aici. Guvernul maghiar ce înțelege sub noțiunea „popor suveran”, „națiune suverană”? Admitând posibilitatea alegerilor ideale — o supoziție riscată — cine va putea exprima părerile, convingerile sale politice așa, cum inima și mintea îl călăuzește? Poporul maghiar, națiunea maghiară. Așa înțelege Széll legea, așa înțelege guvernul libertatea alegerilor, așa înțelege presa jidano-maghiară expresia liberă a convingerilor politice. Națiunea unitară maghiară e „poporul suveran”.

Ce atinge validitatea politică a naționalităților nemaghiare, în cadrul constituției statului, despre aceasta nimeni nu vrea să știe; naționalitățile sunt lipsite și de speranța unor alegeri libere, și convinge fiind de aceasta, nici nu vreau să fac încercări zădărnice.

Și totuși se tem Ungurii.

Deja faptul, că temnițele ungurești nu sînt pline de luptători politici naționaliști, îi enervează așa de mult pe unii dintre coriferii maghiari, încât strigă mereu spre Széll, că e... trădător, că... pactează cu naționalitățile, voind să le introducă în parlament; că... lasă frâu liber agitațiilor, și nu se grăbește a stîrpi cu forța brutală pe toți aceia, cari nu poartă patentul maghiarismului; că visează la transacții și compromisuri.

Dar' nu mai enumerăm „acuzele grave” aduse lui Széll Kálmán pe tema, că din chestiunea națională „a făcut obiect de pertractare parlamentară, și nu o rezolvază pe cale administrativă prin gendarmi”. Széll Kálmán se apără însuși, se spală pe mâni de „păcatele”, ce li se atribuiesc. Da, e mare „păcat” în Ungaria pentru un guvern, dacă nu-și ține de alfa și omega datorințele sale de a pusti cu foc și pucioasă pe Români, Sârbi, Slovaci și Nemți.

Apărătorii lui Széll — cine ar pute fi altul? — este... Jidanul Vészi-Weiss József, care în jurnalul său „Budapesti Napló”, sigur la comanda primului-ministru, dă unele „clarificări” despre „resultatul” eventual al novelor alegeri, oareși-cum „prevăzute”, după toată probabilitatea „corect” și bine socotit.

Pe naționalități pur și simplu le anulează Vészi. Széll deja le dă să înțeleagă naționalităților, ca nu cumva să se legene în credința, că și ele pot conta la alegeri libere și la intrare în parlament.

O știm noi aceasta. Ne-am dat noi seamă bine de toate eventualitățile, când ne-am decis să rămănem pe terenul de luptă în afară de parlament, pe care nici-o dată nu l'am considerat de o fidelă expresie, de o adevărată reprezentanță a tuturor popoarelor din Ungaria. Noi nu vrem să trecem ca o zestre de matrimoniu politic în posesiunea partidului guvernamental, și pînă-când guvernul va persista pe lângă usurparea puterii de stat în beneficiul

exclusiv maghiar, pînă-când lupta electorală nu va fi posibilă și pentru noi, nu vom părăsi sistemul rezistenței pasive față de parlament, dar' cu atât mai activi vom fi pe toate terenurile vieții noastre naționale în afară de parlament, în butul tuturor sforțărilor guvernului de a ne „astupa” sub „greutatea grandiosului stat maghiar”.

Activitatea noastră politică nu poate fi normată nici de Széll, nici de satelelii sei Jidani; ce trebuie să facem, și ce avem de gând să facem, e treaba noastră. Poporul român dispune astăzi de o inteligență considerabilă, ai cărei membri, cu unele mici excepțiuni, sînt capabili și demni a conduce destinele lor naționale, fără de a primi lecțiile unor Evrei obraznici.

Noi nici-când nu am înțeles schimbarea frontului politicii noastre naționale condiționată de o invitare binevoitoare a guvernului maghiar la participarea vieții parlamentare. Noi am așteptat și așteptăm, ca bărbatii de stat maghiari să vină la convingerea, că a ne face imposibilă participarea noastră la viața politică a țării, a ne scoate din numărul factorilor reali ce constituiesc statul, a sîvîrși o muncă zădărnice, adevărată încercare să ne desnaționalizeze pe noi însemnează cea mai enormă greșală politică, care odată are să se răsună în modul cel mai crud posibil. Noi am crezut și credem, că e imposibil, ca odată Ungurii să nu vie la convingerea, că sistemul lor în politica de stat e fals și trebuie schimbat. Ei legiferează par'că pentru clienții școlii de veterinarie, ear' nu pentru oameni cu judecată și cu spirit pătuns de ideile liberale ale timpului modern.

Neparticiparea noastră la viața parlamentară pe lângă că e o necesitate impusă de sistemul dominant, mai e și un statornic și puternic veto, contra tuturor mijloacelor puse la cale prin legislatură exclusiv în interesul elementului maghiar și cu veditul scop de a nimici existența noastră națională.

Rush-ul, de care își amintește apologetul premierului Széll, nu va lipsi odată. Și nu e absolut de lipsă, ca acest rush să se înjghebeze în parlamentul din Budapesta. Este teren destul de prielnic pentru crearea unei concentrări, unei partide puternice a tuturor naționalităților apăsate din Ungaria și în afară de parlament. Numai cât trebuie să sosească timpul, care deopotrivă e pregătît și de guvernul maghiar și de naționalități.

Că guvernul maghiar are parte gigantică în pregătirea și urgitarea acestui rush, nimeni nu o poate tăgădui. Pe calea apucată, guvernul ungar nici nu poate seceră alte rezultate politice decît la un moment dat, alianța tuturor popoarelor nemaghiare contra usurpatorilor de azi.

Și acest lucru e regretabil. Îl regretăm noi, cari mai mult bine voim statului decît Vészi și ceilalți Evrei, angajați la susținerea politicii soviniiste. Regretăm, că Széll Kálmán, care azi apare ca primul bărbat de stat în Ungaria, nu-și face socotelile cu numeri reali. Hotărît, unui bărbat politic încă-i este necesară puterea de imaginațiune; dar' această imaginațiune trebuie să-i servească spre a-și crea tabloul ce se va desfășura în țeară în urma măsurilor luate de el. Marele bărbat de stat englez, Fox, mai înainte de a lua o măsură oarecare, se informa și de aceea ce erod despre dînsa pînă și cei mai mediocri oameni; ear' Napoleon I. zicea, că înainte de a face o lege importantă, își imagina impresia, ce ea va produce asupra unui țeran de rînd.

Aceasta este o dogmă politică fără de care e imposibilă o cărmuire salutară a unei țări.

Numai atunci poate fi puternică o țeară, numai atunci rezultatele politice de stat pot fi binefăcătoare, când măsurile și sistemul de guvernare îndestulează pînă și pe cel din urmă cetățean, cel puțin în privința intereselor generale.

Unde găsești la Unguri acest adevărat talent de om de stat? Începînd dela Széll, politicienii unguri toți suferă de un fel de egocentrism, nimic nu vor să bage în seamă ce-i în afară de ei. Numai așa este explicabil faptul, că Ungurii nici azi nu vreau să știe despre alți locuitori în această țeară, afară de Maghiari, deși o dușină de milioane e sumă care merită să nu o negligezi. Ear' din această neglijare nu noi vom trage consecvențele fatale.

Sibiu, 10 Aprilie 1901.

Din camera României. În ședința de Duminică, 7 l. c. s'a votat cu unanimitate (139 de voturi) proiectul de răspuns la mesaj. În răspuns adunarea deputaților promise, că „pătrunsă de greutățile situațiunii și de misiunea ce țeara i-a încredințat, va realiza toate economiile ce împrejurările actuale reclamă imperios. Ea este hotărîtă a da guvernului cel mai călduros sprijin, pentru a așeza bugetul statului pe baze sigure și trainice.”

Tot în ședința aceasta s'a cîtit decretul, prin care sesiunea corporurilor legiuitoare se prelungește.

SĂRBAREA LUI MIHAILU-VITEAZUL cum am amintit, se va face anul acesta în mod vrednic. Ziarele din România scriu, că comitetul Ligii culturale, în înfrînirea sa de Duminică s'a ocupat cu organizarea programului pentru facerea unui pelerinaj în primele zile ale lui Mai la mănăstirea Dealului, unde se află capul lui Mihailu.

Congresul slaviștilor slavi și nut la Ragusa a fost o demonstrație croată în interesul marelui Croații. S'a hotărît înfrînarea în Viena a unui birou de corespondență slav, care se contracțezează activitatea birourilor de corespondență, cari lucră contra intereselor slavice. Mai departe s'a decis organizarea unei reuniuni a jurnaliștilor slavi

FOIȚA „TRIBUNEI”.

O PASTORALĂ PLAGIATĂ.

Predica a XXV-a.

Sărbătoarea Învierii D. N. Is. Christ.
(SS. Paști).^{*)}

(Vezi: „Predicatul sateanului român”, fasc. IV. Gherla, 1875).

III.

S'a bucurat învîțăceli vîzînd pe Domnul Ioan c. XX.

Mă bucur și eu împreună cu voi, o, dumnezeegii învîțăceli a învîțăcelii noastre Domn! Se bucură împreună cu voi și toate popoarele creștine, cari au vîzît în urmă lumina cea strălucită a mării învierii. Se bucură de trei-ori fericiți cetate de sus și îngerii păcii înconjurînd scaunul împăratului puterilor cîntă cîntare de învingere. Se bucură însuși iadul de desub și întreg se luminează la ivirea strălucită a soarelui mării, care aduce intristaților protopărinți ziua cea născută a vieții. Se bucură strălucit îmbrăcată mireasă a lui Christos biserica și sîrută cu bucurie pe mirele cel dumnezeesc eșit din mormînt ca din o cameră de nuntă. Muntele Calvariei însuși și-a schimbat fața sa și din locul înfricoșat a unei întâmplări vrednice de plîns s'a făcut locul măreț al bucuriei a toată lumea. Crucea, lancea, cununa de spini înfrumusețează cu mare cuviință învingerea dumnezeescului Răscumprător. Mormîntul, locuința duioasă a stricăciunii dîntău, s'a arătat camera luminată a nescricăciunii și ranele de moarte, fântîni de viață nemuritoare, și învîțăcelii s'au bucurat vîzînd pe Domnul. Să ne bucurăm și noi, o iubii mei ascultători și să ne minunăm de darul ce ni-s'a dat astăzi prin învierea prea mărită a Domnului Nostru Isus Christos.

Când s'a învîțăceli, i. m., ușa raiului (paradisului), din care s'a alungat omul, s'a deschis ușa păcatului prin care a intrat în lume blăstîmul și stricăciunea morții, făcînd pe om a plăti neîncetat datorita cea grea a vieții. Și precum Adam a greșit mai întău decît toți oamenii, așa trebuie să și moară mai întău decît toți oamenii, cu toate acestea cel dîntău om care a murit nu a fost Adam, care greșise, ci dreptul și nevinovatul Avei, ucis de pismosul frate Cain. Dar' nu era oare cu

Prima pastorală a episcopului Goldiș.

(Vezi: Biserica și Școala a. XXIV., nr. 15, Arad, 9/22 Apr. 1900).

Nr. 3010/1900.

IOSIE,

din îndurarea lui Dumnezeu dreptcredinciosul episcop al bisericii ort. orientale române în părțile Aradului, Orăzi-mari, Ienopolie și al Hălmeagului, precum și în cele anexate din Bănățul-Timisan.

Întruibul cler și tuturor credincioșilor din eparchia Aradului: dar și pace dela Dumnezeu Tatăl și Domnul Nostru Isus Christos, împreună cu salutare Noastră arhierescă!

Bucuratu-s'au învîțăcelii vîzînd pe Domnul, zice evangelistul Ioan la cap. XX. Mă bucur și eu împreună cu voi, iubii mei fii sufletești. Se bucură astăzi cu noi toate popoarele creștine, cari au ajuns a vedea lumina strălucitoare, a dumnezeegiei învierii. Se bucură cu noi biserica, mîndra mireasă a lui Christos și sîrută cu bucurie pe dumnezeescul său mire, care a eșit astăzi din mormînt ca dînt'o cameră nupțială. Însuși muntele Golgotha și-a schimbat fața, și din scena înfricoșată a unei tragedii demne de plîns, a devenit teatru glorios al bucuriei a toată lumea. Crucea, sulita, cununa de spini și instrumentele înfricoșate ale patimii, înfrumusețează cu mare cuviință triumful dumnezeescului învingător. Mormîntul, locuința tristă a corupției dîntău s'a arătat camera purtătoare de lumină a nescricăciunii și ranele mortale din coastă, mîni și picioarele lui Christos, tot atâtea isvoare de viață pentru neamul omenesc.

„Bucuratu-s'au învîțăcelii vîzînd pe Domnul. Să ne bucurăm dară și noi, iubii mei, de grația dumnezească, ce ni-s'a dat astăzi prin glorioasa înviere a lui Christos; căci ziua învierii este regina zilelor, este sărbătoarea sărbătorilor, este ziua care a făcut-o Domnul să ne bucurăm și să ne veselim într'însa. (Gr. Nazianzeanul).

Când s'a învîțăceli ușa raiului, din care a fost alungat omul pentru neascultare, s'a deschis fântău ușa păcatului, prin care a intrat în lume moartea însoțită de blăstîm și corupțiune și a împărțit ca un tiran peste neamul omenesc.

Dar' dacă Adam a greșit mai întău decît toți, trebuia ca el să și moară mai întău. Cu toate aceste cel dîntău, care a suferit moartea, a fost dreptul și nevinovatul Avei, omorît de invidiosul seu frate Cain. Și oare nu era drept, că precum începuse păcatul dela Adam, tot

dreptul, că precum dela Adam începuse păcatul, tot dela el se înceapă și moartea și nu dela Avei?

Ori-ce împărăție, i. m., atunci este statornică și tare, când este fundată pe dreptate. Când împărătește dreptatea, fundamentul împărăției este tare și ea rămîne neclătită în veci; și earăși este foarte slabă și nestatornică ori-ce împărăție, când ea e nedreaptă și asupritoare. Când începe dela nedreptate, începutul ei este slab și când se ține cu sila, ea este aproape de capătul seu, — pentru-că nedreptul nu isbutește pînă în capăt și sila nu poate ține lung timp. Acum vedeți lucrul cel minunat al providenței dumnezeiești! Dumnezeu s'a depărtat, Adam care a păcătuit întău, n'a murit întău, precum era cu dreptul, ci a murit întău dreptul Avei, și așa împărăția morții a început dela nedreptate, ca să-și aibă începutul slab și neputincios. Dar' nu numai că a murit întău nevinovatul Avei, ci a murit și cu moarte silnică ucis de fratele seu, prin ce moartea s'a arătat împreună cu sila spre a fi astfel și mai aproape de capătul seu.

Împărăția dar' moartea în lume cu o domnie nedreaptă ca să fie slabă și neputincioasă și cu o domnie silnică, ca să fie mai aproape de capătul, mai aproape de caderea sa. Aceasta este înțelesul cuvîntului marelui Atanasie: „De ar fi murit întău Adam, moartea ar fi avut putere fără capăt, fiindcă a primit întău pe cel-ce a păcătuit; dar' fiindcă a primit întău pe cel-ce s'a omorît cu nedreptate, slabă și neputincioasă este împărăția ei.”

Chiar dela început s'a arătat că moartea deși tirană, totuși n'avea putere absolută asupra neamului omenesc. A scăpat din mîni ale Enoch, care s'a mutat la cer de viu. A scăpat Ilie, care s'a suit la cer cu car și cai de foc. Și tot acest Ilie a scăpat din cruzimea morții pe fiul veduvei din Sarepta Sidonului, ear' învîțăcelul seu pe fiul Simamitenei. Și acum în zilele cele din urmă Fiul întrupat al lui Dumnezeu, Domnul viilor și al morților, prădătorul înfricoșat al morții, a venit și a arătat că de neputincioasă moartea. Numai cu un cuvînt a luat din ghiarele ei pe fiica lui Iair, — care moartă de curînd, la cuvîntul Domnului, se sculă ca din somn la viață; a luat din gura ei pe fiul veduvei, pe care-l duceau la mormînt și cu atingerea mîinii l'a ridicat din coșciugul în care zăcea; a deșteptat din somnul vecinic al ei pe Lazar, pe care l'a ținut iadul în legături patru zile, și El — Christos Domnul — cu o strigare l'a mîntuit din stricăciune; și a ridicat din întunerecul ei atâtea trupuri ale sfinților reșoși, pe cari le ținuse atîta timp și pe cari dînsul cu atotputernicia sa le-a scos vii din mormînturi. Și în urmă a zdrobit

dela el să înceapă și moartea, ear' nu dela Avei.

Ori-ce împărăție din lume, iubiiilor, numai atunci este tare și statornică, dacă e întemeiată pe dreptate; fără dreptate toată libertatea, frățietatea și egalitatea sînt numai bunuri efemere.

Când stăpînește dreptatea, fundamentul împărăției este sigur și statornică ei vecinică; din contră este foarte nesigură și nestatornică ori-ce împărăție, când este nedreaptă și tirană.

Când începe dela nedreptate, începutul ei deja este nesigur și când se susține cu forța, este aproape de sfîrșit; peste tot nedreptatea nu reușește pînă în sfîrșit și forța nu ține delung.

Să vedem acum mîreașă operă a providenței dumnezeiești! Adam, care a păcătuit întău, n'a murit întău, precum după dreptate, se cuvenia, ci a murit dreptul și nevinovatul Avei; aici împărăția morții a început dela nedreptate, ca să-și aibă începutul nesigur, și nu numai că a murit întău nevinovatul, ci încă a murit moarte silnică, ucis de fratele seu: drept ce împărăția morții are încă de tovarăș și violență, spre a fi mai aproape de sfîrșit.

Spănit-a dară moartea în lume cu nedreptate, ca să fie nesigură și cu violență, ca să fie puțin durabilă. Pentru aceea zice marele Atanasie: „De ar fi murit întău Adam, moartea ar fi avut putere fără de sfîrșit, fiindcă a primit întău pe cel-ce a păcătuit; dar' fiindcă a primit întău pe cel-ce a fost omorît pe nedreptul, nesigură și slabă este împărăția ei.”

Chiar dela început s'a vîzît, că moartea, deși tirană, totuși n'avea putere absolută asupra neamului omenesc. După mărturisirea s'a scripturi, a scăpat din mîni ale Enoch și Ilie, ear' prin Ilie a scăpat fiul Tareptei (1 Regii XVII., 22), prin Eliseu fiul Șunamitei (2 Regii IV. 34-36). În urmă Isus Christos, Domnul viilor și al morților a venit și l'a arătat morții că este ea de slabă. Numai prin o vorbă, El a sculat, pe fiica lui Iair, din somn la viață, pe fiul veduvei, pe care îl duceau cu patul mortuar la mormînt, l'a sculat prin atingerea mîinii; a învîțat pe Lazar și precum mărturisește evangelistul Mateiu (XXVII. 52-54), „mormîntele s'au deschis și multe trupuri ale sfinților, cari adormiseră s'au sculat...” — împlinindu-se minunile înainte vestite de către profeți. (Pa. XVII. și XLVII.) Omorît-a în fine moartea și a turburat împărăția ei, când a treia zi a învîțat din morți cu mîrire.

^{*)} Versiune după Elia Miniș, episcop în Pelopones.

din Austro-Ungaria. În fine fu adusă în mod surprinzător pe tapet chestia Bosniei.

Ziaristii poloni au fost pe partea Croaților, Cehii au avut o ținută rezervată. Radii din Zagreb propuse ca congresul să se ocupe cu chestia anectărilor Bosniei și Herțegovinei la Croația. În urma vorbirii deputatului Bianchini, propunerea fu primită cu unanimitate și s'a hotărât, ca la proximal congres ce se va ține în Laibach, să se cheme și ziaristii bosniaci. Sârbii s'au abținut dela congres.

Congresul a fost presădat de redactorul Kyllinski din Cracovia, Vicepreșident a fost naționalistul slovac Hurban-Vajanski din T. St. Martin.

Ferberea din Bulgaria. Știri deosebite arestarea lui Sarafoff și a tuturor membrilor din direcțiunea comitetului macedonean a produs pretutindenea o colosală senzație. Se asigură, că în săptămâna trecută Turcia a adresat guvernului bulgar un ultimatum, amenințând cu năvălirea în Bulgaria a celor 60.000 de soldați concentrați la granița bulgară, dacă nu vor fi arestați imediat conducătorii comitetului bulgar-macedonean. Poliția bulgară a fost anume înștiințată, că comitetul pregătește în Sofia și la granița țării lucruri surprinzătoare în speranță că Europa va interveni în favorul său. Poliția a surprins pe Sarafoff și pe tovarășii în timp de noapte și în somn. Ei n'au făcut nici o rezistență. În locuința lor s'au găsit o mulțime de documente și arme.

În toată Bulgaria domnește mare panică. Temnițele din Sofia și oficiile publice sânt pătate de milie. Ziarul „Reforma”, organul comitetului numește pe prințul Ferdinand „nedemn și vinovat” complice al Sultanului la omorirea fraților macedoneni.

Guvernul bulgar, afară de satisfacția, ce dă României, a introdus un proces în toată regula contra comitetului.

Sultanul a felicitat pe agentul diplomatic bulgar din Constantinopol pentru arestarea lui Sarafoff.

Se crede, că comitetul pregătește izbucnirea revoluției pe sărbătorile Paștilor.

Bosnia și Herțegovina.

Congresul ziaristilor slavi, ce s'a ținut ieri (9 Aprilie n.) în Ragusa, a primit cu unanimitate propunerea Croaților Radii pentru încorporarea Bosniei și Herțegovinei la Croația.

Sunt 22 de ani, de când monarchia austro-ungară ține ocupate aceste două provincii, pentru a căror organizare și cultivare a cheltuit sume enorme de bani. Acum deodată reprezentanții presei naționale slave din această monarchie surprind lumea, agitănd o chestie menită de a produce serioase îngrijiri în general cercurilor politice europene și în special și în prima linie cercurilor conducătoare ale monarchiei noastre dualiste și de altfel destul de angajate printr-o mulțime de chestiuni grele și complicate, cari de atâta vreme reclamă limpezire și deslegare.

pe crutul și nefinduratul inimic al omenirii, a omorât moartea și a turburat împărăția ei, înviind însuși cu mare mărirea a treia zi, după-cum înșuși spusese mai înainte învâțăcelor sei.

Noi strănepoții lui Adam eram prinși cu toții asemenea unor pasări în cursa neîndurării, pe care ni-o întinde în toate părțile moartea cea cumplită. În această cursă s'a lăsat a căde și Dumnezeu. Omul Isus murind de bunăvoie, — dar' căzând El a sfârșit cursa morții cu puterea sa dumnezească, și sculându-se din mormânt cu preamărită înviere ne-a mântuit și pe noi de domnia morții. Cursa s'a sfârșit și noi ne-am mântuit, ajutorul nostru în numele Domnului.

Ne-am mântuit, I. m., și acum nu mai sântem sclavii morții; vedem moartea, dar' vederea ei s'elbătească nu ne înspăimântă. Mai înainte de învierea lui Christos moartea era spăimântătoare omului, după învierea lui Christos omul este spăimântător morții. După-ace învins moartea înviatul Isus, o desprețuire cu multă bărbăție și învâțăceli lui. Ba prunci mici și fecioare tinere își bătură joc de dînsa, supunându-se cu voce bună morții de martiri.

Acesta este, I. m., darul înviatului nostru Domn. Acesta este folosul strălucitului învieri — înviat-a Christos și s'a omorât moartea; înviat-a

Trebuie să concedem, că nu se putea găsi un moment mai potrivit pentru propagandă, care are de scop final reînființarea marelui regat al Croației, decât momentul de față, când Turcia e pe cale a înăbuși în sânge încercările Bulgarilor de a-și răpi Macedonia și când colosul dela nord, ce clocește de turburări interne, e bun bucuros de a îndrepta atențiunea și a descărca nemulțumirea celor cinci milioane de membri ai comitetului secret revoluționar din Rusia într'un conflict răboinic în afară de granițele imperiului și mai ales pe atrăgătorul pământ al Peninsulei-Balkanice.

Deși poate de puțină importanță, e totuși băteitoare la ochi coincidența cu manifestările panslaviștilor întruniți la Ragusa a mișcării pornite între Maghiari pentru încorporarea la Ungaria a Dalmatiei, mișcare, care a fost salutăată și de Bianchini, cel care la congresul amintit a pledat mai cu fosc pentru ruperea Bosniei-Herțegovinei dela Austro-Ungaria.

Dar' este foarte semnificativ faptul, că tocmai în săptămânile trecute a apărut la Berlin în limba germană o scriere politică intitulată: „Bosnia și Herțegovina sub administrația monarchiei austro-ungare și politica balcanică a Austro-Ungariei”. Avem înaintea noastră tomul I. (cartea e contemplată în 4 tomi), cât a apărut până acum și care tractează despre congresul dela Berlin (1878) și chestia agrară. Autorul se cheamă B. Nicașinovici și — după-cum spune însuși — a fost timp îndelungat funcționar al statului în aceste provincii și a avut ocaziune 20 de ani neîntrerupt să se miște în toate straturile vieții sociale și aproape în toate ramurile vieții publice de acolo.

Eată pe scurt ce tablou ne prezintă autorul despre stările actuale ale Bosniei și Herțegovinei: Aceste provincii sânt îngrădite cu un zid polițienesc, pe care nu poate străbate nici privirea popoarelor din monarchie. Din aceste provincii numai aceea ajunge la cunoștința publicului mai îndepărtat, ceea-ce află de bine și dispune dl ministru de Kállay, vechiul administrator al acestor țări.

Stănele și suferințele acestui popor iubitor de pace și liniștit, ilegalițățile și greșelile administrației celei nouă, sânt așa de mari și de o natură așa de picană și delicată, încât lumea poate nici n'ar fi în stare să le dea crezământ.

Dl ministru Kállay a timbrat de pamflete, frase ziaristice și de aspirațiuni politice tendențioase toate adevărurile scrise până acum despre ilegalițățile administrației bosniace.

Dar' este timpul suprem, ca să se pună odată capăt rătăcirilor cu privire la aceste lucruri, care formează una din cele mai grave chestii politice, dela care depinde pacea sau neliniștea Europei întregi. Pentru aceea a dat autorul la lumină acest op și pentru adevărata fiecărui fapt și a tuturor aserțiunilor primește întreaga răspundere înaintea tuturor judecătorilor europeni, cu excepțiunea celor din Bosnia și Herțegovina.

Autorul declară apoi, că la compunerea acestui op n'a fost condus de nici un fel de tendențe politice. Ce e

drept, toate atacurile și greșelile sânt îndreptate în contra monarchiei austro-ungare și sânt a se pune în sarcina ei numai din motivul, că monarchia ca reprezentantă a statului în publicitate poartă toată responsabilitatea.

Nu sântem în poziție de a controla gravele acuze ridicate prin cuvintele citate în contra monarchiei noastre, mai ales, că avem să așteptăm și apariția celorlalte trei tomuri. Dar' trebuie să admitem, că un curent de nemulțumire s'a pornit în sinul populațiunii bosniace în contra administrației politice austro-ungare.

Fieca un eflux al acestei nemulțumiri, fie determinat de influențe politice externe, concludus de congresul ziaristilor slavi este o nouă dovadă despre năzuințele centrifugale, cari fac atâtea zile amare guvernelor noastre dualiste. Din acest punct de vedere cele petrecute la Ragusa merită o deosebită atențiune. Este un proces natural în cursă.

Cine știe, până-când se mai poate el împedea? (pd.)

„O pastorală scrisă cu multă erudițiune”.

Așa spune „Tribuna Poporului” din 13/26 Aprilie, anul 1900. E vorba de prima pastorală a episcopului Iosif Goldiș din Arad, adresată clerului și roștită în ziua de Paști, anul trecut. Nu știu cu câtă erudițiune „e scrisă” pastorală din chestiune, de oare-ce nu sânt în fericiată situație de a vedea manuscrisul. În afară de scris, pastorală episcopului Goldiș e un produs, pe care limbile rele l'ar porecli turli literar. Eu nu-l dau titlul acesta; cine e curios, cetească foiletonul nostru de azi și apoi numească cum îi place această „cu multă erudițiune” plagiată, pardon „scrisă” pastorală.

N'am fi relevat faptul acesta, mai ales în clar fiind cu calitățile spirituale ale episcopului din Arad. Dar' ne-a îndreptat atențiunea spre prediciile gazeta consistoriului arădan, care ocupându-se de prediciile publicate de Dr. Elefterescu, și-a uitat, că și pastorală lui Goldiș merită ceva atențiune. Și noi, mai prevenitori, o rețipărim în estens!

Nu sântem de acord și condamnăm pe aceia, cari tind la nimicirea autorității în biserica română ortodoxă. Mai ales e de reprobare povoiul de frase bombastice din „Trib. Pop.” care, atacă în modul cel mai nedemn și scârbos pe capul ales al bisericii gr-or române din Transilvania și Ungaria. A trebuit însă să relevăm îndrăznețul plagiat literar al episcopului Goldiș, fiindcă e o temeritate ne mai pomenită, ca un cap bisericesc să dea în vileag cu isălitura sa vladicească, ca propriu produs spiritual o predică publicată cu un pătrar de secol înainte într-o revistă bisericască.

Unde trebuie o dovadă mai elocantă despre „înalta erudițiune”, „spiritul distinct și înțelept” al patronului „Tribunei Poporului”? Priepătorii în „înalta diplomatie”, ireproșabili literari dela „Trib. Pop.”, în loc să tăbărescă asupra lumii întregi, bațjocorind Metropolit, Asociațiune, Enciclopedie, etc., ar face mult mai bine, dacă ar începe publicarea unei serii de articoli, sub titlul d. e. „Originalitatea în predică”, sau: „Un prelat geniu”, ori: „Onestitatea literară”.

Știu însă, că e zădarnică încurajarea, de oare-ce atunci ar trebui să renunțe la cașcaval, ceea-ce, în vederea sfîrșitului de post, ar fi o jertfă prea insuportabilă pentru „desinteresații naționaliști” din Arad.

Vor zice aprigii apărători ai „eruditului” prelat, că prediciile sânt un bun comun. Bine. Atunci de ce a făcut paradă de „înaltă erudițiune” pe tema unei predici schimbate în pastorală. Căci a celă o predică, răspândită, o știau face și acei de odinioară preoți, cari numai din cartea lor proprie știau glăsuși evangelia, și, cel puțin, nu-și formau pretenții de „erudițiune” din faptul acesta.

Am făcut aceasta pentru-ca să se știe. Delamara.

Un recurs „clasic”.

Nășed, 5 Aprilie 1901.

La trei Martie 1901 s'a implinit prima jumătate de secol dela desființarea regimentului al doilea român de graniță năședean. Din acest incident „Un grănițar” publicând în luna lui Martie în „Tribuna” acel document istoric, prin care reprezentanții celor 44 comune grănițare au donat pentru scopuri culturale și de educațiune a tinerimii averile comune, se plânge acel grănițar, că descendenții au trecut peste acest măreț act cu o ingrată uitare. Aceasta e însă și aparentă, dar' e adevărată.

Al doilea regiment de graniță valah, tu fală și mândrie națională!

Tu depusitar de rară virtuți militară! Tu reîntemeietorul „virtutis romanæ redituas”. Tu emblemă sublimă și far luminător în viața națională un secol întreg! Pe tine te admiră cel mai mare beliduce al timpurilor, cel de o viață cu tine, Napoleon cel mare! Dorește numai zece mii din fiii tăi și vede lumea supusă la picioarele-i gigante!

Și azi în butul vitregiei timpurilor, descendenții plini de pietate se închină memoriei celor, cari în decursul timpului au format falangele tale nebruite.

Și azi, când acel măreț act, — dovadă de genială abnegație de sine și neînfănt dor și năzuință pentru propagare, cultură și civilizație, — este combătut și atacat până în fundament, descendenții vin prin lupte grele și sarcini mari și întru evlavioasă voastră amintire înmulțesc cartea ta de aur cu o pagină ilustrată.

Asigură existența profesorilor prin bogate îmbunătățiri de salar.

Sub impresiunea acestor amintiri glorioase și mărețe am intrat în sala adunării generale a fondurilor școlare grănițare, la 29 Martie 1901.

Nimic sub cer statornic!

Durere! Că aceste impresii sublimă se pângăresc, se zdrobesc! Și cu o desiluziune mai mult!

Un acord disonant a străbătut sala spațioasă, încă înainte de începerea oficială a adunării.

Spiritul neunirii și a desbinării a lăsat un echou cobor și producător de disensiune se răsună și se cauzează durere și resentiment.

Grănițarii au luptat pe câmpiile Europei, au sângerat în lupte, nici-odată însă îndoiți ori abătuți, căci aveau măreț deviză: „pentru tron și patrie”.

N'au dat nici-odată înapoi, necunosători de frică, nici de ademeniri.

Totdeauna însă au fost Români și grănițarii și astfel s'au cunoscut, iubit și apărat împreună.

Acum vine un epigon, și pe când guvernul, inspectorul de școale, directorul suprem, comitele și direcțiunea silvanală nu crută, — și dacă nu strică, apoi nu ajută, — acest epigon enunță în sinul grănițarilor o nouă calamitate: confesionalismul. Pretinde gruparea grănițarilor și intereselor după principiul confesional.

Dr. Vasile Pahone, avocat în Bistrița enunță, că dacă nu-l aleg pe dînsul ori pe Simeon Monda de membru în comisiunea fondurilor, apoi se știe grănițarii, că nu este reu așa mare, care el se nu-l tacă, căci are omenie.”

Așa o cutezanță, atâta sfruntare în o adunare publică la noi nu s'a mai văzut.

Dr. Vasile Pahone, spre enumerarea meritelor, apelează la calitatea sa de jurist și diploma de Dr. juris!!

Când cetește omul diploma grănițarească din 3 Martie 1851, află vre-o sută de subscrieri, însoțiți de epitete, că-i fost corporal grănițar, jurat comunal... senator și președinte comunal... jude comunal etc.

Nu este nici un singur jurist, nu este în acel act măreț nici un Dr. juris. Și Doamne! Câtă jertfă, câtă iubire de neam, dor de cultură și propagare transpiră din el!

Acum vine un descendent de grănițar și voește să introducă un nou sistem: lupta dintre noi pe iesa confesionalismului.

Lui nu-i e de ajuns, că lovește alții destul, lovește prea mult, că loviturile străine sânt atât de înșeșite, încât amenință cu zdrobire.

Lui îi lipsesc loviturile noastre date nouă!!?

Și când comitetul grănițaresc trece peste acest fatal gând și alege pe cel mai harnic, pe cel mai demn, atunci Dr. Pahone înșinuă recurs.

A lipsit din cartea suferinței grănițarilor și această bațjocură, ce azi a s'virșit-o Dr. Pahone, când amenințarea și-a făcut-o faptă, de care trebuie să se îngreșeze toată suflarea românească.

Azi a înaintat la comisiunea fondurilor grănițare recursul contra hotărîrii comitetului din 29 Martie 1901, scris în limba maghiară, cu toate-că limba oficială a fondurilor — natural — e limba română. Mai trebuie la toate aceste comentari? Iulius Brutus.

Naționalitățile și alegerile viitoare.

Eată ce scrie „Budapesti Napló” despre neparticiparea naționalităților în lupta electorală într'un articol, cu a cărui tendențe ne ocupăm în primul nostru de astăzi.

...Din tabăra marelui meșter al corupțiunii electorale la început zi de zi îl acuseau pe Széll Kálmán, că în secret pactează cu conducătorii naționalităților. Széll Kálmán cochetează cu Slovacii panslavi, încurajează pe omladiniștii sârbi și-i atrage pe terenul activității pe Valahi: cu astfel de reproșuri au învinuit mereu sistemul nou.

În mod curios s'au găsit unii și între aceia, cari stau pe baza pactului dela 1867, să creadă și să propage lucrul acesta. Au pregădit acest lucru și în dietă, în esacerbate vorbiri de buget, pretinzând dela Széll Kálmán „acel șovinism răboinic”, cu care predecesorul său a apărât ideea națională față de naționalitățile cu buze străine. Toate aceste acuze înșe au dispărut; de crezut nici atunci nu le-a crezut nimeni, dar' astăzi nu se găsește nici unul, care să cuteze a propaga așa ceva. Politica lui Széll față de naționalități a dovedit de atunci, că ce știe și ce voiește. Spiritul distinct de guvernare al lui Széll Kálmán perhoreșchează certele grobiane și fanfaronadele ieftine a șovinismului guraliv; dar' ideea conducătoare a politicii lui este iubirea de rasă (maghiară) precăută, tenace, necondiționată, gata de luptă contra a tot ce nu-i convine.

În politica, care se posa în piață, făcându-și fală din șovinism, era ceva respingător, insolid, copilăresc. Politica națională de astăzi desprețuește cău-

Christos și s'a deslegat stricăciunea; înviat-a Christos și a încetat blăstămul; înviat-a Christos și a răsarit nemurirea; înviat-a Christos și earăși s'a deschis raiul! Unde-ți este moarte acul tău? unde iadule învingerea ta? Cădem ca niște muritori I. m., dar' ne sculăm ca niște nemuritori! — ne închinăm în mormânt ca într-o temniță întunecoasă, dar' ajunge acolo fericiată lumină a învierii Domnului și ne școală la o nouă viață. Noi așteptăm moartea, însă așteptăm și învierea, a cărei chizeșuire ne-a dat-o învierea Mântuitorului Christos, care cu mărirea a înviat!

...*) Aici mulțumește episcopul credincioșilor bisericii din Naplia, cari îl invitaseră anume ca să le predice, — și atențiunii cu care aceia îl ascultară, (an. 1714).

și a răsarit nemurirea; înviat-a Christos și ear' s'a deschis raiul. Unde-ți este acum moarte acul? Unde-ți este, iadule, biruința?... Noi cădem ca niște muritori, dar' ne sculăm ca nemuritori; ne închinăm în mormânt ca într-o închisoare întunecată, dar' străbate acolo și ne înviază fericiată lumină a învierii Domnului; noi așteptăm moartea, dar' așteptăm și nemurirea, a cărei arvună ne-a dat-o învierea Mântuitorului Christos.

Minunat este omul în nașterea, minunat în moartea sa. Omul în partea sa fizică are asemănare și cu alte ființe neraționale, dar' în partea intelectuală este o enigmă. El este un pom în grădina cea mare a lui Dumnezeu; ale lui rădăcini sânt în pământ, culmea lui însă se înalță la cer și este mijlocul între cer și pământ, între Creator și creaturi.

Necuprins este omul în progresul său cel nemărginit; este chipul și asemănarea lui Dumnezeu celui necuprins și adorat; sufletele oamenilor sânt schinte dumnezeiești, sânt tot atâtea raze ale soarelui celui înșelegător, ce umple lumea; raze, cari, răspândite în univers, dau căldură și viață materiei, dar' care earăși se reîntorc la focalul lor și nu pot pieri, precum nu pier schintele electrice.

Noi earăși trebuie să ne întâlnim la a doua venire, căci cel-ce dă ziua, acela dă și noaptea; stăpânul vieții este totodată și stăpânul morții; cel-ce ne-a creat, ne poate și recrea; cel-ce cu moartea sa moartea a călcat, ne va dăruia viață și nouă celor din mormânturi.

Grăuntele de grâu, cu care Christos și-a asemănat ființa sa pământească, espusă suferințelor și morții — trebuie să fie aruncat sub brazdă și lăsat în voea timpului și a tuturor primejdiilor înaintea de a răsară și a se desvolta la razele soarelui dător de viață.

țarea senzațiilor, se mulțumește cu apăsarea discretă a intereselor naționale, cu conștiința împlinirii sîrguincioase și cinstitute a datorințelor. Opinia publică observă diferența dintre *atunci* și *acum*. Atunci statul maghiar sta într-o continuă luptă cu întreaga ceată a agitatorilor naționaliști, și aceștia toți au ajuns eroi cu ajutorul reclamei făcute de lăudăroasa politică guvernamentală. Astăzi statul maghiar stă la o grandioasă înălțime deasupra cetelor agitatoare, apăsând asupra lor cu întreaga colosală sa povară, într'atîta, încât nu cutează nici să se miște, și cu o resignare liniștită se retrage în întunecul, care e deamna învîlitoare a neimportantelor lor.

După aceste deinvasiunea naționalităților în parlament n'avem să ținem cont ca de o eventualitate serioasă. Valahii rămân în pasivitate, bine știind, că nîsuințele lor îndreptate contra statului au azi mai puține șanse de realizare, ca ori-și-cînd dela 1867 încoace. Ear' ținuta Valahilor decide și pe a celorlalte naționalități. Numai apariția în cete a daco-românilor în parlament ar fi în stare să dea *rush-ul* care ar crea organizația de partid unitar a naționalităților, rupînd unitatea națională a reprezentanței poporului maghiar. Invasiunea în parlament a naționalităților a fost bună depoveste de doică, cu care bănuștii au vrut să sparie opinia publică, considerată de minoreană. Acum nimeni nu mai crede în această bătălie, și vorbind despre elementele constitutive a viitorului parlament, putem fără grijă să lăsăm din combinațiunea această fantasmagorie nebună.

Cronica zilei.

Sibiu, 10 Aprilie n. 1901.

Maj. Sa Monarchul va visita, probabil, pe la finea lui Maiu, orașul Praga.

† Carol Roth, avocat în Sighișoara, membru al comitetului central săsesc și unul dintre cei mai onorabili și mai vrednici bărbați ai națiunii săsești, a răposat în 8 Aprilie n.

Reorganizarea învățămîntului în Rusia. Adjutantul general Wemrowsky a fost numit ministru al instrucțiunii publice.

Rescriptul imperial, cu privire la numirea lui zice, că din cauza erorilor simptoare constatate în ultimii ani, în instrucția publică, împăratul consideră ca oportun să se înceapă îndată reorganizarea și îmbunătățirea acestei organizații.

Impăratul este convins, că Wamrowsky va aduce în educație un spirit hrănit de experiență și simț de sinceră. În cazul acesta, zice împăratul, va sosi în curînd timpul, când el și dimpreună cu el întreg poporul va privi cu mîndrie în generația tină, speranța puternică și sigură a patriei și spriginul tare în viitor.

„Moftul român” este numele unei noue foi literare satirico-umoristice cu ilustrații, ce va apăre în București sub conducerea dlui I. L. Caragiale. Abonament anual 20 lei.

Pentru săraci. E. Costinescu, președintele comisiunii interimare a orașului București a donat diurna sa de 1500 lei, săracilor din oraș.

Două vapoare s'au ciocnit Luni seara pe la 9 cîsurile pe întinsul mării aproape de Fiume. Vaporul „Bacar”, pe care călătoreau 300 de pasageri s'a lovit cu toată puterea de farul vaporului „Seu” ce călătorea la Buccari. La ciocnire toți călătorii au căzut, lămpile s'au stins, o spaimă mare s'a produs pe vapor, dar moarte de om nu s'a întîmplat. Partea dinapoi a vaporului „Seu” s'a spart. Ambele vapoare s'au retras între semnale de alarm în portul sigur.

Bani pentru Buri. Comitetul pentru ajutorarea Burilor constituit în Amsterdam, a înmănat președintelui republicii transvalice un check de 2½ milioane franci, aduși prin contribuții publice.

Academia Română. Luni la orele 2 după amiază s'a ținut la Academia Română ședință sub prezidenția dlui Jak Negruzzi.

La această ședință dl Kalinderu a făcut o comunicare asupra toaletei la Români, arătînd cu citațiuni din mai mulți autori romani cari se referă la viața femeilor romane.

Academia a hotărît să dea din fondul Adamachi următoarele stipendii pentru anul acesta, începînd cu 1 Octombrie: 250 lumen pentru studiul economiei în Hohenheim, 250 franci pentru mecanica industrială în Antwerpen, 250 franci pentru chimia ind. în Zürich, 250 franci pentru zoologie la o universitate franceză și 400 franci (unui inginer) pentru studierea sistemelor de irigațiune în Austria.

Prima medalie pentru Regina României. Guvernul francez a conferit Reginei Elisabeta a României primul esemplar al medaliei de aur dela esposiție.

Loubet, președintele republicii franceze, a sosit alături la Nizza, unde a fost întîmpinat cu mari ovățiuni. După amiază Loubet a primit vizita prințului Ferdinand al Bulgariei.

Un congres al anarhiștilor, convocat de „Union Bruxelloise” s'a ținut Duminecă la Bruxelles. Au participat vre-o sută de anarhiști, între cari și reprezentanți ai unor foi anarhistice italiene, franceze și belgiene. S'a hotărît a se începe propagandă pentru așezarea de colonii anarhistice în diferite părți ale lumii.

Greșala unui preot. Din Valea-Jiului ni-se scrie, că tînărul preot din Bărbăntii-superiori, Ioan Peșenar, uitîndu-și de bună-seamă pentru un moment de chemarea sa creștinească și românească, a procurat chiar vinul trebuincios la Sfintele Paști pentru cuminecătura dela un negustor evreu. — Rău-destul, că tocmă un preot dă astfel de exemple poporenilor sei.

Ucis în ziua mare. După o datină a romano-catolicilor, Ungurii din Feneșul-săsesc merg a 2-zi de Paști la Cluj de se mărturisesc. Tot asemenea au făcut și în est an, dar' s'a întîmplat o nenorocire mare. Venind cam pe la 2 ore p. m. către casă, pe drumul dintre Cluj și Feneș, Ungurul Kovács Gyurifu împușcat prin spate eșindu-i glonțul în gât, de cătră un ziler neam din Cluj. Neamțul avea mînie mare pe Ungurul de mai nainte și acum pîndindu-l i'a eșit înainte cu femeie cu tot, ca să-l măcelărească. Ungurul a murit momentan, ear' Neamțul s'a dus și i'a înșinuat de bunăvoe fapta. Omul nici-odată nu știe pe ce pornește de-acasă. „Chimu”.

Împărțire de pădureți. Ieri la 9 Aprilie n. c. s'au împărțit prin comitetul central al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu” în to-

tal 5800 pădureți meri, 4200 peri și mai multe sute gutui. Pădureții s'au distribuit în părți de câte 50—800 bucăți pentru școala de pomi și pentru particiulari din Ilimbay, Marpod, Căcova, Slimnic, Poiana, Sadu, Veștem, Săliște, Sebeșul-superior, Apoldul-român, Șura-mică, Săcel, Cristian, Tilișea, Nucet etc. etc. Cum reuniunea mai dispune de un număr considerabil de pădureți meri, peri, gutui, pruni (de Bistrița și Myzabo), perșei și oireși — comitetul central pune în vedere, că doritorii de a fi împărțășii pot lua în primire ori-căți pădureți vor dori în fiecare zi dela orele 11—12 a m. dela locuința președintelui reuniunii, dl Dem. Comșa (strada Crucii nr. 7).

La fondul de 20 bani, pentru acuirea unui local cu hală de vînzare pe seama „Reuniunii sodalilor români din Sibiu”, au contribuit următorii: Ioan Patachi, invîțător (Săcel), d-na Paulina Marshall născută Holineck (Sibiu), Panteleon Năstă, paroch, Sofia Năstă n. Scurtu, Cornel, Anastasia, Victoria Năstă (Șinca-nouă), Ioan Scurtu, cassar comitatens; Victoria Scurtu n. Negrea (Făgăraș), George Felea, paroch, Sabina Felea n. Anca (Ciuruleasa), Simion Dragoman, inv. Maria Dragoman n. Fatu (Cicindeal), Cornel Simu, funcț. la „Albina”, T. Schmidt, conducătorul „Concordiei”, Dr. Samuil Vladona, candidat de advocat, Dr. Daniil Henrich, advocat, Vasile Morariu, espres, Salomia Morariu n. Sibi, Vasile Morariu, sodal pantofar (Sibiu), Vasile Halmaghi, controlor pens., Aurel Halmaghi, măiestru mîsar (Racovița), Ioan Paicu, inv. (Agănița), Vasile Lazurea Lăzăreanu, presid. societ. cantorilor „Psaltul” (Bacău), ear' Coman Bacă, paroch în Poplaca 60 bani, Carl Bisl, comerciant (Sibiu) 40 bani, și Romul Polîș din Sikió 1 cor.

MAI NOU.

Demonstrație anti-engleză.

Misiunea engleză sosită Luni la Berlin a fost întîmpinată de mulțimea de popor cu strigăte puternice de „Abzug”. Mulțimea apoi a aclamat *demonstrativ pe Buri*. Pentru siguranța misiunii engleze s'a recuirit miliția.

În contra triplei-alianțe.

Din Roma se anunță, că în curînd se vor ține în mai multe părți ale Italiei *meetinguri demonstrative contra alianței-triple*.

Dela Toulon.

Flota italiană a sosit dimpreună cu ducele de Genua Luni după amiază la Toulon. Ducele a declarat, că se simte foarte fericit a fi concorezut cu astfel de misiune.

Răsboiul.

Se crede, că earăși se vor începe *pertractările de pace* între Englezi și Buri.

Trași pe sfoară.

Semioficioasa „Pol. Ért.” e informat, că Românii părăsesc pasivitatea și vor alege deputați în cameră. Eată candidații: în cercul Sasca G. Bogoevici, în Ocna Dr. Elie Cristea, în Oravița Dr. G. Alexics, în Ighiu Parteni Cosma, dir. „Albinei”, în Boroș-Ineu vicarul Mangra.

Minunate informații are semioficioasa. Sîntem curioși numai, cine a tras-o pe sfoară?

Din public. *)

Dare de seamă și mulțumită publică.

La petrecerea cu dans aranjată de tinerimea din comit. Hunedorei în fa- vorul bisericii gr.-ort. din Deva și reu- niunii femeilor române din comit. Hunedorei, ținută în 16 Februarie n. a. c. au binevoit a contribui cu oferte și s'u prasolviri următorii P. O. domni și d-ne: d-na Acs 4 coroane, D. Ardelean 6 cor., I. Antal 6 coroane 80 bani, R. Drago mir 4 coroane, E. L. Hossu 6 coroane 30 bani, F. L. Hossu 5 coroane, Dr. A. L. Hossu 5 coroane, Hica 2 coroane, Dr. Colbasy 3 coroane, Dr. S. Moldovan 20 coroane, Dr. N. Marin 3 coroane, I. Main 4 coroane, I. Muntean 3 cor., Dr. G. Măcelariu 2 coroane, V. Lobstein 2 coroane, V. Pankel 2 coroane, Dr. Petric 5 coroane, G. Popoviciu 3 coroane, V. Popoviciu 1 coroană, P. Popescu 2 coroane, G. Romanul 10 cor., V. Stoico- vii 10 coroane, Dr. G. Strețariu 2 co- roane, F. Stănilă 5 coroane, Dr. N. Stă- nilă 4 coroane, P. Șerban, 5 coroane, P. Șinca 3 coroane, N. Șinca 2 coroane, G. Tégilás 2 coroane, Dr. A. Vlad 16 co- roane 80 bani, I. Ștefanescu 5 coroane, A. Nicoara, 6 coroane, Dr. Vraciu 2 cor.

Venitul brut a fost 345 cor. 9 bani. Spese: 280 cor. 40 bani. Rămăne deci venit curat 75 cor. 50 bani.

Ne ținem de o datorință prea plă- cută a exprima tuturor acestor binefă- cători mulțumita cea mai sinceră și căl- durosă.

Deva, la 15 Martie 1901.

Pentru tinerime.

Dr. G. Măcelariu.

*) Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta redacțiunea nu e responsabilă.

Bibliografie.

„Diplome maramureșene din sec. XIV. și XV.”, adunate și comentate de Dr. Ioan Mihályi de Apșa, advocat și protofisc comitatens în Sighetul-Mar- mației (M.-Sziget). Tomul I, preț 10 cor.; format mare octav. În acest vo- lum se cuprind un mare număr de di- plome din secolii indicați, dintre cari 310 acum vîd lumina zilei pentru în- tăia-dată. Recomandăm cu cea mai mare căldură acest prețios op în atențiunea nu numai a specialiștilor, dar' a tuturor Românilor, cari se interesează să cu-

noască trecutul și relațiunile etno- și ge- ografice ale romanticei Marmății. Aparat- ul științific, cu care ne prezintă dl Dr. Mihályi rezultatul muncii oșobitoare de scrutare a arhivelor, mănăstirilor, co- lecțiilor private etc. dovedește, că auto- rul dispune de largi cunoștințe istorice, și poate ajunge în rîndul primilor no- stri istoriografi. Dr. Mihályi va face un mare serviciu atât istoriei, cât și nați- nii române, dacă continuînd cu edarea și prelucrarea restului de documente, ce le are în posesiune, va da la o parte vîlul, ce acopere trecutul viteazului po- por român din frumosul Maramureș. O astfel de întreprindere științifică me- rită spriginul întregului neam românesc. — Opul se află de vînzare la au- torul, dl Dr. Ioan Mihályi, în M.-Sziget.

Vorbe înțelepte. Maxime și re- flecțiuni din literatura universală. culese de Aurel C. Popovici, București. Editura institutului de arte grafice și editură „Minerva”. 1900.

Este o bogată colecție de maxime, adunate cu multă sîrguință și pricepere de vrednicul nostru compatriot Aurel C. Popovici. Cartea are format 8-av mic, portativ și 316 pag. cuprinzînd la 1300 de maxime și sentențe, tot atâtea perle prețioase ale cugetării celor mai renumiți scriitori și bărbați de valoare ai tuturor popoarelor. Prețul este 1 leu 50 bani.

Sosiți în Sibiu.

La 10 Aprilie n. 1901.

Hotel „Impăratul Romanilor”: Kauntz din Cluj, Keller din Cărkau, comercianți; Hie- mesch din Brașov, Acker din Orăștie, primari; Dr. Schiller, Stark, Hubacek, din Budapesta, voluntari; Ehrlinger, pres. sedr. orf. din Cluj; Lehrer, preot din Mediaș; Karásonyi cu fiica, proprietar din Chichig; Dr. Hoffer, medic de ștab din Mureș-Ogorheiu; Popp, medicinist din Aiud; d-na Micu, soție de adv., Aladics cu soția, forestier sup, din Făgăraș.

Hotel „Neurhner”: Krauss cu soția din Hăgeș, d-na Müller din Orăștie, d-na Lukács cu fiica din Radnot, Rimmer din Brașov, pri- vatieri; Alexi, cadet din Brașov; Hamonay, co- merciant din Cluj.

Hotel „Meltzer”: Salabi, voiajor din Bu- dapesta; Holdu, profesor din Sighișoara; Pintes, preot din Paloș; Zibes, măcelar din Arad.

Pentru redacție și editură responeabil: Andreiu Baltaș. Proprietar: Pentru „Tipografia”, societate pe acțiuni: Iosif Marshall.

Noutăți pentru domni.

Cravate, gulere, cămeși, manjete, mînuși, ploiere, batiste, ciorapi, bretele.

Noutăți pentru dame.

Camisoale moderne, bluze, pelerine, cor- doane, umbrele și ploiere, mînuși, alburii pentru dame, până la cele mai fine se capătă cu pre- țuri moderate în depositul meu bine asortat.

Iulius Wermescher,

Sibiu, Piața-mare — strada Cienădelei (colț).

[119] 1—10

»Avem tare mîngăiere... și ținem speranța ce ni-s'a dat, ca pe o anghiră a sufletului nostru» (Evrei VI. 18—19), »că precum am purtat chipul Celui pămîntesc, așa vom purta și chipul Celui ceresc». (I. Cor. XV. 48—49).

»Oasele noastre vor înflori ca iarba», — zice profetul Isaia. (LXVI. 14). »Oasele oamenilor ce zac în mormînturi, sînt semintele eternității», — zice S. Ambrosie (De fine). — »Aici nu avem cetate stîrnicioasă, ci căutăm pe cea viitoare», — zice Ap. Pavel (Evrei XIII. 14).

După noaptea, în care orbecăm pe acest pămînt, pentru suflet moarte și roșeața zorilor și din mormînt se înalță soarele nemuririi. Vieța aceasta e numai o școală inferioară în care ne pregătim pentru alta superioară.

»Fie mulțumită lui Dumnezeu, care ne-a dat biruința prin Domnul nostru Isus Christos». Drept aceea, fiilor mei suflați, vî zic cu Apostolul neamurilor: »Fiți tari și neclățiți, sporind în lucrul Domnului todeauna, știind, că osteneala voastră nu este deșăartă în Domnul» (I. Cor. XV. 58). Fiți tari în credință, aveți nădejde în Dumnezeu și iubire cătră desaproapele ca și cătră voi înșivă, căci aceste trei virtuți fac pomul vieții, din care mîncînd nu mori, a cărui rădăcină simbolizează credința, tulpina ce se înalță cătră cer este spe- ranța, ear' coroana aducătoare de roadă este iu- birea cu faptele cele bune.

Deci îndeeosebi luați aminte, iubitorilor, că iu- birea este coroana virtuților creștinești, fără de care zădarnică este credința, zădarnică este nă- dejdea voastră. »Iubirea, este virtutea cea mai nobilă a firii omenești. Toată legea lui Christos este întemeiată pe iubire; din iubire se naște pa- cea, ear' pacea este fundamentul fericirii». »Pacea mea o dau vouă — a zis Mîntuitorul — iubii-vă

unul pe altul; întru aceste vor cunoaște, că sîn- teți învîțăceii mei, dacă veți avei iubire între voi».

Împlinind aceste, iubitorilor, sînt sigur, că cu ajutorul lui Dumnezeu, vom pute înainta în toate cele bune și folositoare, și zilele vieții noastre vor fi zile de bucurie; ce eu tuturor din inimă do- rindu-vă, rog pe Dumnezeu, ca aceste sîrbători sfinte să le petreceți în deplină bucurie și sănă- tate acum și la mulți fericii ani.

O! Isuse Christoase, preafinalte învingător al morții! Mire vecinic al sufletelor noastre! Cătră Tine se întoarce cuvîntul meu, la Tine caută sufletul meu, Tie-ți închin sufletele acestor preaiubiți ascultători ai mei. Acolo, unde am aruncat sî- mînta adevărului evanghelic, trimite ploaia darului Tău, spre a produce roada mîntuirii. Primește, Isuse, cuvintele mele ca o jertfă cuvîntătoare adusă spre mărirea Sfîntului Tău nume și spre mîntuirea poporului Tău, care s'a adunat astăzi în sfîntă biserică Ta. Arată-Te cu Duhul Tău și ne imbucură cu lumina mării Tale învieri; și de vei afla inimile noastre încoiate, întră în ele, precum ai intrat la învîțăceii Tăi, fiind ușile în- coiate; suflă într'însa buna înțelegere, pacea și darul Sfîntului Tău Duh, căci Tu ești Christoase simbolul păcii și al bunei înțelegeri, precum an- gerul a zis la nașterea Ta: »Mărire întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pămînt pace, între oameni bună înțelegere».

După aceste, împărțindu-vă binecuvîntarea noastră arhierască, am rămas în

Arad, la 9/22 Aprilie 1900.

Al vostru

de binevoitor:

Iosif Goldiș m. p.,
episcopul Aradului.

Noi Vă oferim din depoul joagărilor noastre cu vapor din loc
(în apropierea gării)

Lemne de fag

În blane de 1 metru lungime
Taiat lung și crepat 25 cm.
Taiat scurt „ 20 cm.

Fără cărăușie		Cu cărăușie	
1/2 stg.	1 stg.	1/2 stg.	1 stg.
cor. b.	cor. b.	cor. b.	cor. b.
10.—	20.—	10.80	21.60
11.—	22.—	11.80	23.60
12.—	24.—	12.80	25.60

Rămășițe de lemn de brad

1/2 stg. = 2 Rm. rămășițe
1/2 „ = 2 „ butuci
1/2 „ = 2 „ rămășițe de scânduri

Fără cărăușie		Cu cărăușie	
cor.	bani	cor.	bani
4	80	5	60
5	60	6	40
6	80	7	60

Comande se pot face la domni: C. F. Jickeli, Trafica cea mare, Piața-mare nr. 12; Wilhelm Fürst, strada Cisnădiei nr. 10; Andreas Rieger, Piața-lemnăriei nr. 5 (Bauholzplatz); Julius Ballmann, strada Morii nr. 11; G. Gürtler, strada Gușterii nr. 37; Albert Weiss, magazin de lemne, strada Trei-stajeri nr. 4; Franz Jahn Söhne, Piața-mică nr. 31; Iosif Schwarz, str. Turnului nr. 8; I. Schneider, strada Sării nr. 1; Concordia, societate comercială, strada Măcelarilor nr. 20; precum și la biroul joagărilor cu vapor

[17] 18—20.

Mersing & Lessel.

Fabrică de casse.

Subscribul îmi iau voie a face atent p. t. publicul meu la

cassele sigure de foc și spargere,

cari se fac în fabrica mea. La mine se fac casse numai din material bun și tare. De aceea rog cu deosebire on. public, care caută casse, să binevoască a fi cu atențiune în lista prețurilor la greutatea și măsura indicată pentru-ca privindu-le numai pe din afară se nu cufunde cu alte casse ce obvin în comerț, făcute din material slab și ușor.

În fabrica mea se pregătesc (la comandă, după măsură, cu prețuri ieftine) casse și tresort — e panterate din oțel absolut imposibile de a le găuri.

Pentru biserică și comune casse după înțelegere cu plătire în rata.

Lista prețurilor gratis și franco

Instalare de lumină Atycelen.

Gustav Moess,

fabrică de casse în Sibiu,
strada Poplăci-mare Nr. 8.

[26] 6—

Bine apreciată
de întreagă
presa noastră.

Din tainele vieții.

29 de povești și schițe.

Preț 2 cor., plus 10 bani porto.

Se poate procura dela
Librăria
W. Krafft.

A apărut!

Rattentod

(moartea cloșanilor)

(Felix Immisch, Delitzsch)

este cel mai bun mijloc pentru stîrpirea repede și sigură a cloșanilor și șoarecilor. Oamenilor și animalelor domestice ne-strictăcios. Se poate căpeta în pachete à cor. 120 și 0.60 în farmaciile: »La vulturul negru« în Sibiu, E. Wolff în Cohalm, »La vultur« în Sebeșul-săseș, în Ghertan, în Reginari, în Borgo-Prund și în Mercurea. [50] 8—10

Legea veterinară

atât de mult folositoare tuturor economilor și tuturor primăriile comunale — a eșit de sub tipar în a doua ediție îndreptată și îmbogățită. »Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiului« a îngrijit ca atât limba cât și forma cărții acesteia să fie cât se poate de potrivită, pentru-ca poporul să poată pe deplin înțelege sfaturile și îndrumările ce i-se dau cu privire la: pasapoarte, tirguri de vite, boale lipicioase și multe alte lucruri folositoare. Cartea se numește:

Învățătorul Munteanu

împartășește economilor sei cele mai de lipsă cunoștințe
despre

LEGEA VETERINARĂ (Lecuirea vitelor)

BOALELE LIPICIOASE (CONTAGIOASE)
stând cu dinșii la sfat în serile lungi de iarnă.

De
Tormay Béla.

Ediția II revizuită — 152 pagini mari.

Cartea costă 80 bani (cu porto postal 90 bani) și se poate cumpăra dela

Reuniunea română de agricultură
din comitatul Sibiului.

Ilustrații românești!

Cărți postale

cu

ilustrații românești

„.....toate 'n tot
Frumoase cât eu nici nu pot
Mai frumoase s'-'mi socot —
Cu mintea mea“

peste 20 variante,

care de care

mai fermecătoare

Se află cu prețul de 10 bani per bucată

la

„Tipografia“,

societate pe acțiuni în Sibiu, str. Poplăci nr. 16.

La cumpărări mai mari se dă rabat potrivit.

Tipuri admirabile.

Biblioteca pentru toți

ce apare
în editura librăriei Leon Alcalay
în București

au apărut până acum 194 numeri sau fascicule

Fiecare nr. în preț de 32 fileri se află de vânzare la

Librăria lui W. Krafft în Sibiu.

Editorul face cunoscut că și-a propus a pune sub presă mai toate scrierile literare și științifice românești de valoare. În acest scop a început mai întâi cu publicarea, sub îngrijirea d-lui I. Bianu dela Academia Română, a tot ce a scris neuitatul nostru poet V. Alexandru, și din care a apărut deja: nr. 189—181 Ovidiu, dramă în 5 acte. 182 Doine. 183 Lăcrimioare. 184 Suvire. 185—186 Mărgăritarele. 187 Pasteluri. 188 Poezii, varia. 189—190 Poezii, altele. 191 Poezii, Ostașii noștri. 192 Dumbrava Roșie, poem istoric. 193—194 Legende. Altele dela V. Alexandru vor urma. [36] 10—10

A apărut și se află de vânzare la „Tipografia“, soc. pe acțiuni în Sibiu

Anuarul I.

al

„Reuniunii sodalilor români din Sibiu“,

cuprinzând

unele date dela întemeierea ei până la
31 Decembrie 1899

publicat de

Comitetul Reuniunii.

Preț 1 cor. 20 bani, cu porto postal 1 cor. 40 bani.

Cartea Stuparilor săteni

de
Romul Simu, învățător.

Cu mai multe ilustrații în text.

Editura și proprietatea

„Reuniunii rom. de agricultură din comitatul Sibiului.“

Preț 70 bani plus portul postal.

Reuniunea agricolă prin edarea acestei cărți folosite a umplut un gol adânc simțit la literatura stuparilor. Broșura este scrisă pe un frânt de învățător, stupar pricepat. Ea reține pe scurt tot de ce are trebuință un stupar. Se recomandă cu deosebire ca premii pentru școlile noastre de tot secul.

Se vinde la

Librăria W. Krafft.

Pentru tipar responsabil Iosif Marschall.

Din editura „Tipografiei“, soc. pe acții în Sibiu.

Arghir și Elena, o istorie frumoasă în versuri	cor. —30
Art. de lege XXI. și XXIII. ex. 1886. Despre instrucțiuni și despre procedura disciplinară	—50
Art. de lege XXII. ex. 1886. Despre comune	—80
Alușiu Gavrilă, Societăți de cumpătare, îndreptar pentru înființarea lor după modelul »Societății de cumpătare«	1.—
Brote Eugen, Ținerea vitelor	—24
„ Trifoiul	—20
Costan T., Aur, novelă	—30
Duică G. P., Savitri, povestire indică din Mahabharata	—30
Ebers Georg, Homo sum, roman tradus de Mugur	1.60
Îndreptar practic în economia rurală de mai mulți preoți	1.40
Leonat și Dorofata, vorbire de glume în versuri	—20
Nordau Max, Naționalitatea, studiu	—40
„ Reprivire din Paradoxe sociologice	—40
Ordonanțele ministeriale pentru introducerea legii comunale (Art. XXII. din 1886)	—10
Rusu-Șirianu I., Moara din vale, 8 povești	1.40
Simion T., Păcate Domnești, novelă orig.	—60
Simu R., Monografia comunei Orlat	—50

Celor-ce cumpără un număr mai mare de exemplare, cu deosebire librarilor și peste tot vânzătorilor, se dă rabatul cuvenit.

Se află de vânzare în librăria W. Krafft în Sibiu.

Descrierea Ardealului.

Cine voește să cunoască frumoasa țeară a Ardealului, și cu deosebire Munții Apuseni, patria lui Horia și Ianou, să citească scrierile lui Silvestru Moldovan anume:

Țeara-Noastră,

descrierea părților sudice ale Transilvaniei și Val-a-Murșului, apoi

Zarandul și Munții-Apuseni,

Cu 9 ilustrații și o schiță.

Descrierile sunt făcute în fel de călătorie, cu datele și porturile Românilor și cu multe legende despre dealuri, cetăți, izvoare ș. a.

Fiecare carte costă 1 fl. (și 5 cr. porto), în România 3 lei.

Toate ziarele noastre au apreciat în cuvinte elogioase aceste descrieri, unicele ce le avem despre Transilvania în limba română.

„Liga română“, scrie între altele:

„Până astăzi n'a existat în limba română o descriere a acestor regiuni atât de interesante din mai multe puncte de vedere. Dl Silvestru Moldovan a răspuns deci prin această publicație unei trebuințe ce într-adevăr se simțea la noi. Sperăm, că publicul cetitor va face acestei scrieri primirea amabilă pe care o merită.

Comanda se pot face la

Librăria W. Krafft.